

אֵינָהּ מְכַבֶּה תּוֹרָה. אֲבָל עֲבִירָה מְכַבֶּה מִצְוָה, וּמֵאֵן דְּעֵבִיד
 עֲבִירָה דְּמְכַבֶּה מִצְוָה דְּאִיהִי גַר, הָכִי מְכַבֶּה גַר דִּילֵיהּ, דְּאִתְמַר
 בָּהּ (משלי ב) גַר יִי נִשְׁמַת אָדָם מִגּוֹפִיָּה, וְהָאִי הוּא כְּבוֹי, דְּאִשְׁתָּאֵר
 גּוֹפָא בְּחֻשׁוֹכָא. וְהָכִי מֵאֵן דְּסָלִיק שְׂכִינְתָּא מֵאֲתָרְהָא, גָּרִים (לְכָל
 הָעוֹלָם) כְּבוֹי וְחֻשׁוֹכָא לְהָהוּא אֲתֵר. וְחֻשׁוֹכָא אִיהִי עֲבִירָה, (משלי ל)
 וּשְׂפָחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירָתָהּ.

וּסְלִיקוּ דְּמִצְוָה מִסְטָרָא דְּעַמֵּי הָאָרֶץ, לְהוֹן מְכַבֶּה מִצְוָה, לְקַיִים
 בְּהוֹן, (שמואל א ב) וְרִשְׁעִים בְּחֻשְׁךָ יִדְמוּ. אֲבָל לְגַבֵּי מְאִרֵּי
 תּוֹרָה, לִית לֵיהּ כְּבוֹיָה עוֹלָמִית, בְּהוֹן דְּנִהְרִין לָהּ בְּכַמְה רְזִין
 דְּאוֹרֵייתָא, דְּאוֹר ר"ז אֲתִקְרִי. וּמִצְוֹת דְּאוֹרֵייתָא דְּמְקַיִמִין לָהּ
 רְבָנָן, תּוֹרָה אִיהוּ לְגַבֵּייהוּ, לִילָהּ וַיּוֹמֵם לָא תְכַבֶּה עַלֵּיהוּ, בְּגִין
 דְּמְקַיִמִין בָּהּ (יהושע א) וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָהּ.

וְעֵשֶׂן דְּסָלִיק מִפּוֹמִיִּיהוּ בְּמַלְי דְּאוֹרֵייתָא, אִיהוּ עֵשֶׂן הַמְּעַרְכָּה,
 דְּמִסְדְּרִין לָהּ, וּמְעַרְיָכִין לָהּ לְגַבֵּי בַּעֲלָהּ, בְּגוֹן (במדבר ח)
 בְּהַעֲלוֹתֶךָ אֶת הַנְּרוֹת, דְּאִתְמַר בְּהוֹן לְהַעֲלוֹת גַר תָּמִיד. וּבְעֵשֶׂן
 הַמְּעַרְכָּה וְעֵשֶׂן הַקְּטָרֶת, דְּאוֹרֵייתָא עֵשֶׂן דִּילָהּ, יִתְעַר מְלַבָּא, לְגַבֵּי
 חֲכָמְתָּא, דְּאִיהוּ כְּמוֹחָא, כְּגוֹוֹנָא דְּעֵנְנָא. דְּאִתְעָרוּתָא דְּעֵנְנָא
 מְלַבָּא, הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב (בראשית ב) וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ, וּלְבַתֵּר
 וְהִשְׁקָה אֶת כָּל פְּנֵי הָאָדָמָה.

הָכִי יִתְעַר עֵשֶׂן, מְבִינָה, דְּאִיהוּ בְּלַבָּא, דְּאוֹקְמוּהָ לְגַבֵּיָהּ, הַלֵּב
 מְבִין. וּסְלִיק לְגַבֵּי חֲכָמָה, דְּאִיהִי (דף כ"ט ע"א) (נ"א בְּמוֹחָא) כְּמוֹחָא.
 (ומאן) וּמֵאֵי עֵשֶׂן. (דעת) דָּא, עִמוּדָא דְּאִמְצְעִיתָא, דְּעַת, לֵב מְבִין
 דְּעַת.

לְבַתֵּר דְּנַחֲתֵי עֵשֶׂן, חֲכָמָה לְגַבֵּי בִינָה, דְּאִינוּן דָּא לְשִׁמְאֵלָא, וְדָא
 לִימִינָא. אִיהוּ נַחֲתֵי מְלָא מֵאֲבָא וְאִימָא, מְלָא יִידָהּ,

לְאוֹקְדָא עֵצִים דְּאִינוּן תְּלִמְיָדֵי חֲכָמִים, מִסְטָרָא דְעֵץ חַיִּים,
 דְּאִינוּן אַבְרָם דְּגוֹפָא, דְּתַמָּן ה' הָעֵצִים וּדְאִי, לְאוֹקְדָא לֹון
 בְּשִׁלְהוּבִין דְּאוֹרִייתָא, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (ירמיה כג) הֲלֹא כֹה דִבַּרְתִּי פֶּאֶשׁ
 נְאֻם יי'. בְּשִׁלְהוּבִין דְּנֵר מְצוּה בְּרַחֲמֵינוּ. ע"כ (קנ"ז ע"ב תנאים ואמוראים

(וכו')

פֿקוּדָא (שייך לדף ק"י ע"ב) לְהַקְרִיב בְּכָל יוֹמָא תְּמִידִין. וְאַבְתְּרִיה
 לְהַדְלִיק אֵשׁ, הֲדָא הוּא דְכֹתִיב אֵשׁ תְּמִיד תִּנוּקָד עַל
 הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכָּבֵה. וְאַבְתְּרִיה, תְּרוּמַת הַדָּשָׁן. וְאַבְתְּרִיה, קֶרְבָּן
 נֶדֶר אוּ נִדְבָה. תְּנָאִים וְאִמּוֹרָאִים, כָּל אֱלִין תְּמִידִין, אִינוּן מְדוּת
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּעָרִיכֵי לְמַהוּי לֹון גִּיחָא. וְאֵף עַל גַּב דְּכָל
 סְפִירָן בְּלָהוּ חַד, מְכָל מְקוּם, כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה מְמַנָּא עַל
 שְׁבֻתוֹת וְזִמְנִין וְיוֹמִין טְבִין, וְהֵיא מְדָה דְשׁוֹלְטָנוּתָא דְהָהוּא
 זִמְנָא, כָּל סְפִירָן אֶתְפְּלִילוּ בָהּ, וְאֶתְקִרְיָאוּ בְּלָהוּ עַל שְׁם הֵיא
 מְדָה, בְּחֶסֶד חֶסְדִּים, בְּגִבּוּרָה גִבּוּרוֹת וְהֵכִי בְּכָל מְדָה.

וְאִית הַשְּׁבֻתָּת מְלֶאכֶה, כְּגוֹן שׁוֹר, דְּאִית לִיה עוֹל. וְחִמּוֹר, דְּאִית
 לִיה מִשְׁאוּי. בֵּין עוֹל מְלָכוֹת שְׁמַיִם, כְּגוֹן תְּפִילִין. בֵּין עוֹל
 מְלָכוֹת עֲבוּדָת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, כְּפּוּם עוֹבְדֵייהוּ, בְּאֱלִין יוֹמִין
 אִית לֹון הַשְּׁבֻתָּת מְלֶאכֶה וְנִיחָא. מֵאן דְּלֹא אֶתְעַסַּק בְּאוֹרִייתָא
 וּבְפֿקוּדִין, אִית לִיה עוֹל מְלָכוֹת עֲבוּדָת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. וּמֵאן
 דְּאֶתְעַסַּק בְּאוֹרִייתָא וּבְפֿקוּדִין, אִית לֹון עוֹל מְלָכוֹת שְׁמַיִם,
 דְּאִיהִי ה' בְּתִרְאָה, מְלָכוֹת שְׁמַיִם אֶתְקִרְיָאֵת.

עוֹל מְצוֹת אִיהִי וּדְאִי, כְּגוֹן דְּבָה אֶתְבְּרִיאוּ כָּל בְּרִיין דְּשְׁמַיָּא
 וְאַרְעָא, הֲדָא הוּא דְכֹתִיב, (בראשית ב) אֱלֹה תוֹלְדוֹת הַשְּׁמַיִם
 וְהָאָרֶץ בְּהַבְּרָאָם. בְּה' בְּרָאָם. וְכַד יִיְתִי שְׁבֻת וַיּוֹם טוֹב, גַּחְתַּת
 בִּינָה דְּאִיהוּ יד"ו, עַל ה', דְּאִיהִי מְלָכוֹת שְׁמַיִם נְשָׁמָה יְתִירָה,

וְאִיהוּ (שמות לב) חָרוֹת עַל הַלוּחוֹת. אָנֹכִי בִּיְצִיאַת מִצְרַיִם, וּפְרִישַׁת גִּדְפָהָא עַל בְּרִתָּא, וְעַל מִשְׁרַיִן דִּילָהּ, וְאִית לֹון גַּיְיָהָא. וְאַתְמַר בְּמִשְׁרַיִן דְּסַמְא"ל וְנָחֵשׁ, (דברים כח) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם יִי' נִקְרָא עָלֶיךָ וַיִּרְאוּ מִפֶּה, אוֹת תְּפִלִּין וְאוֹת שַׁבָּת, וְאוֹת דְּיוֹמִין סָבִין, וְאוֹת בְּרִית כְּלָהוּ שְׁקִילִין.

וְאִית אוֹת דְּשַׁד"י, דְּאִיהוּ מְטַטְרוּ"ן עֶבֶד, וְכַמְּה עֶבְדִּין תְּלִין מַנְיָה, דְּמַמְנָא עַל אֵלִין דְּעֶבְדִּין פְּקוּדֵי עַל מְנַת לְקַבַּל פְּרָם. מְטַטְרוּ"ן וּמִשְׁרַיִן דִּילִיָּה מְמַנָּן עֲלֵיהוּ. בְּגִינֵיהוּ אֲתַמַּר, (שמות כג) לְמַעַן יָנוּחַ שׁוֹרֵךְ וַחֲמוּרֵךְ וְעֶבְדֵךְ וְאַמְתֵךְ. אֲבָל אֵינֹון דְּעֶבְדִּין פְּקוּדִין שְׁלֵא עַל מְנַת לְקַבַּל פְּרָם, אֵינֹון בְּנוֹי דְּמַלְכָּא וּמְטַרוּנִיתָא. וְאֵינֹון כְּתָרִין וְתַגִּין עַל רִישָׁא, דְּעֶבְדִּין בְּיוֹמִין דְּחוּל. וּבְגִינֵיהוּ אֲתַמַּר וּדְאֲשַׁתְּמַשׁ בְּתַנָּא חֵלְתָּ, וְהוֹר הַקָּרֵב לְגַבִּיהוּ יוֹמַת. דְּשַׁבָּתוֹת אֲתַקְרִיאוּ לְגַבֵּי עֶבְדִּין.

וּבְגִין דָּא, אִם כְּבָנִים אִם פְּעֻבָּדִים. אִם כְּבָנִים, דְּאֲתַמַּר בְּהוֹן (דברים יד) בָּנִים אַתֶּם לִי' אֱלֹהֵיכֶם. אִם פְּעֻבָּדִים, (ויקרא כה) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֶבְדִים וְלֹא שְׂאֵר אוֹמִין. אֲבָל אֵינֹון חַיִּיבֵיָא דְלֹא מִשְׁתַּדְּלִין בְּאוֹרֵייתָא וּמִצְוֹת, וְלִית עֲלֵיהוּ עוֹל תּוֹרָה וְעוֹל תְּפִלִּין, וּשְׂאֵר פְּקוּדִין, אֵינֹון עֶבְדִּין לְאוֹמִין דְּעֵלְמָא, וּמִשְׁתַּעֲבָדִין בְּהוּ. כְּגוֹן (דברים ו) עֶבְדִים הָיִינוּ לְפָרַעַה בְּמִצְרַיִם.

וְאִי נְטַרֵי שַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים, אֲתַמַּר בְּהוּ וַיּוֹצִיאֵנוּ יִי' אֱלֹהֵינוּ. וַיִּתְקַיֵּם בְּהוּ, (שמות כג) לְמַעַן יָנוּחַ שׁוֹרֵךְ וַחֲמוּרֵךְ, חֲמוּר בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת, וַיִּנְפֹּשׁ בֶּן אֲמִתֵךְ וּבְהִמְתֵךְ, עִם הָאָרֶץ בְּהִמָּה אֲקָרִי. וּלְבַתֵּר דִּיעוּל גְּרַמִּיהַ תַּחוֹת אָדָם בְּתוֹרָה, יִתְקַיֵּם בִּיהַ (תהלים לו) אָדָם וּבְהִמָּה תוֹשִׁיעַ יִי'. אִם הוּא פָּסוּם דְּרָכִיב עֲלֵיהַ מְאִרִיָּה, וְסָבִיל לִיהַ, וְלֹא מְכַעַט בְּמְאִרִיָּה.

וּמֵאֵי סָבִילוּ דְעַם הָאָרֶץ לְתַלְמִיד חָכָם. בְּגִין, דְּתַלְמִיד חָכָם כִּיּוֹם
 שָׁבַת צָרִיךְ אִיהוּ, דְּלִית לִיהּ מְדִילִיהּ, וְאִי עִם הָאָרֶץ סָבִיל
 לִיהּ בְּמֻוֹנִיהּ, וְאִתְנַהֵיג בֵּיהּ כְּפֻּם רְעוּתִיהּ לְשִׁמְשָׁא לִיהּ,
 וְלֹאֲתַנְהַגָּא בְּפֻקוּדֵין כְּפֻּם רְעוּתִיהּ, יִתְקַיֵּים בֵּיהּ אָדָם וּבַהֲמָה
 תּוֹשִׁיעַ יְיָ. יוֹשִׁיעַ לִיהּ מִשׁוּד וּגְזֻלָּהּ, יוֹשִׁיעַ לִיהּ מִמְּלֶאךָ הַמּוֹת,
 דְּלֹא שְׁלִיט עָלֶיהּ, וְיִשְׁחַט לִיהּ בְּסַפִּין פְּגוּם דִּילִיהּ. וְכָל מֵאן
 דְּשָׁחִיט בְּסַפִּין פְּגוּם, נִבְלָה אִיהוּ, דְּאִתְמַר בֵּיהּ לְכַלְבַּ תִּשְׁלִיכוּן
 אוֹתוֹ, דְּאִיהוּ סְמָא"ל.

וּנְפֶשׁ דְּתַלְמִיד חָכָם אִתְקַרִיאת שְׁבַת מְלַבְתָּא, נְפֶשׁ יִתְיָרָה
 דְּשָׁבַת. וְעַנְג דִּילִיהּ נְשֻׁמַּת חַיִּים, וְרוּחַ שְׁכָלִי. וְאִינוּן נְשֻׁמָּה
 יִתְיָרָה, רוּחַ יִתְיָרָה, עַל נְשֻׁמָּה וְרוּחָא וְנַפְשָׁא, דְּאִינוּן עֲבָדִין,
 דְּשִׁלְטִין בְּגוּפָא, דִּיוֹמִין דְּחוּל. נְשֻׁמָּה יִתְיָרָה, נְשֻׁמַּת כָּל חַי, (רמ"ב
 ע"ב) כְּתֵר בְּרֵאשׁ צְדִיק, דְּאִיהוּ יוֹם שְׁבַת. וּבַהֲאִי נְשֻׁמָּה יִתְיָרָה
 תְּהֵלֵל יָהּ, דְּאִינוּן אָבָא וְאִמָּא, דְּעָלָה אִתְמַר, (ישעיה סד) עֵינַן לֹא
 רְאִתָּה אֱלֹהִים זוּלְתָךְ, בְּגִין דְּאִיהוּ מְרַבְּבָה לְעֵלְתַּת הָעֵלּוֹת, דְּאִיהוּ
 מְכוּסָּה וְלֹא שְׁלִיט עָלֶיהּ עֵינָא, וּבְגִין דָּא עֵינַן לֹא רְאִתָּה.

רוּחָא יִתְיָרָה, נְהַר דְּנַפְיָק מְעַדָן, מִבֵּין אָבָא וְאִמָּא. וּמַהֲלָכוּ חַמֶּשׁ
 מָאָה שָׁנִין, וּמַטֵּי לְשִׁתִּיתָאָה דְּאִיהוּ צְדִיק. לְהַשְׁקוֹת אֶת
 הַגָּן, דְּאִיהִי נְפֶשׁ יִתְיָרָה, מְלָכוּת.

נְשֻׁמָּה דְּשִׁלְטָא בִּיוֹמִין דְּחוּלָא, עַל עֲבָד יְיָ, אִיהִי מְכַסָּא הַכְּבוֹד.
 כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ (דף כ"ט ע"ב) מְאִרֵי מִתְנִיתִין, כָּל הַנְּשֻׁמּוֹת
 גְּזוּרוֹת מִתַּחַת כְּסֵא הַכְּבוֹד. וְרוּחַ דְּשִׁלְטָא בִּיוֹמֵי דְּחוּל, עַל עֲבָד
 יְיָ, אִיהִי מְעַבְדָּא דְּמַלְכָּא מְטַטְרוּן, כְּלִיל שִׁית סְדְרֵי מְשֻׁנָּה,
 וְאִיהִי שֵׁשׁ מְעֵלוֹת לְכַסָּא. וּנְפֶשׁ דְּשִׁלְטָא בְּחוּל, אִיהִי מְכַסָּא דִּין,
 סְנַדְלָפוֹן, תְּכֵלֶת שְׁבַעֲיָעִית, כְּמַעֲשֵׂה לְבַנְתַּת הַסְּפִיר. אֲבָל בְּרֵתָא

דְּמַלְכָּא. בַּפֶּסַח, אֵיהִי נֶפֶשׁ הַשְּׂכֵלִית, לַיַּל שְׂמוּרִים, מִצָּה
שְׂמוּרָה, וְרוּחַ שְׂמוּר לְקַבְּלֶיהָ אֵיהִי יוֹם טוֹב, וְאֵיהִי יוֹם שַׁבָּת,
זְכוּר וְשְׂמוּר. בְּגִין דְּאֵיהִי אֲצִילוֹת מִמַּלְכוּת.

וְהָכִי תִלְמִידֵי חֲכָמִים, בְּנוֵי דְּמַלְכָּא וּמִטְרוּנֵיתָא, אֶתְקַרְיָאוּ
שַׁבָּתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, וְלִית לֹון מַדְלָהוֹן, דְּלָאוּ אֵינֹון בְּעֵלֵי
מְלָאכָה, כְּשָׂאָר עֲבָדִין בְּנוֵי דְּחוּלִין. אֲנָרָא דְּלָהוֹן בְּעֵלְמָא דִּין,
וּבְעֵלְמָא דְּאֵתִי, לְעֵנְנָא לֹון בְּכָל מִינֵי מֵאֲכָל וּמִשְׁתָּה, וְלֹאֻקְרָא
לֹון בְּלְבוּשֵׁין שְׂפִירִין, כְּגֹוּנָא דְּשַׁבָּת, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ, כְּפִדְהוּ
בְּכִסּוֹת נִקְיָה. כָּל מַה דְּעֵבַד בְּרַ נְשׁ לְשַׁבָּתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, אֵית
לְמַעְבַּד לֹון.

וּמֵאן דְּמַחְלִיל שַׁבָּת חַיִּיב סְקִילָה. וְהָכִי מֵאן דְּאֶשְׁתַּמֵּשׁ בְּתָנָא,
חֵלָה. וְהָכִי הוּא הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ בְּמֵי שְׁשׁוּנָה הַלְכוּת, דְּמַחְלִיל
תּוֹרַתֵיהּ. וְכָל שַׁבָּן הַמְּבֹוּהָ לִיהּ, כְּאֵילוּ מְבֹוּהָ שַׁבָּתוֹת וּמוֹעֲדוֹת.
וְאֻקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, כָּל הַמְּבֹוּהָ אֶת הַמוֹעֲדוֹת, כְּאֵילוּ כּוּפְר
בְּעִיקָר.

וּכְגֹוּנָא דְּכָל מְאִנֵי בֵית הַמִּקְדָּשׁ וְאֶתְקַרְיָאוּ קְדָשׁ, הָכִי כָּל אֵינֹון
דְּמִשְׁמֵשֵׁי תִלְמִידֵי חֲכָמִים, אֶתְקַרְיָאוּ קְדָשׁ. וְתִלְמִידֵי
דְּרַב דְּאֵינֹון לְקַבֵּל אַבְרָם דְּגֹוּפָא, אֶתְקַרְיָאוּ קְדָשׁ קְדָשִׁים. וְרָזָא
דְּמַלְכָּה קָא רָמִיז בְּהוֹן, (שְׁמוֹת כו) וְהַבְּדִילָה הַפְּרֻכָת לָכֶם בֵּין הַקְּדָשׁ
וּבֵין קְדָשׁ הַקְּדָשִׁים. וּמִטְטְרוּ"ן, אֶת וּמִשְׁרַיִין דִּילָד, צְרִיכִין
לְקַרְבָּא לֹון קַרְבְּנָא קָדָם יִי בְּכָל לַיְלִיא.

עֲשִׂיהָ לְקַבֵּל עֲלֶיהָ עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם, דָּא קַבְּלַת יְסוּרִין דְּעֵנִיּוֹת
לְתִלְמִיד חֲכָם אֵיהוּ מוֹת לְגֹוּפָא דְּבְעִירָן. דְּמֹזוּנָא
דְּאוּרֵייתָא, אֵיהוּ מֹזוּנָא דְּנִשְׁמַתָּא וְרוּחָא וּנְפִשָׁא שְׂכֵלִיִים, דְּאֵינֹון
כְּהֵן לֹוי וַיִּשְׂרָאֵל. כְּהֵן בֵּיהּ י', חֲכָמָה וְדָאֵי. לֹוי, בֵּיהּ ה', תְּבוּנָה.

יִשְׂרָאֵל, בֵּיה דְעַת, וְדָא ו'. נֶפֶשׁ יִתִּירָה, ה' בְּתִרְאָה, רמ"ח מְצוּוֹת
עֲשֵׂה וּשְׁס"ה לֹא תַעֲשֶׂה. וְתוֹרָה דָּא אָדָם, הָדָא הוּא דְכְּתִיב,
(במדבר יט) זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם. וְדָא פְּלִיל שְׁמָא מְפָרֵשׁ, יו"ד ה"א
וּא"ו ה"א. הָאֵי אֵיהוּ אֲוֵרִייתָא מְזוּנָא לְאָדָם, בְּד' אַנְפִּין דִּילֵיהּ.
מְזוּנָא דְבַעֲרִין, נְהָמָא וְחַמְרָא וּבִשְׂרָא, וְכַל מִינֵי פִירוּת, (קהלת ז)
זֶה לְעַמַּת זֶה עֲשֵׂה הָאֱלֹהִים.

וְצָרִיךְ בְּר נֶשׁ, לְקָרְבָּא בְּכָל לֵילֵיא, קָרְבַּן נֶפְשָׁא וְרוּחָא וּנְשַׁמְתָּא
דְבַעֲרִין, קָדָם יי'. וְיִתְוֹדָה בְּכַמְה מִינֵי וְדוּוִין, וְיִסְלַק לֹון
בְּמַחְשַׁבְתֵּיהּ, קָרְבָּנָא קָדָם יי'. לְאַפְקָא לֹון בְּקָרִיאַת שְׁמַע, (בְּלַב
אֶחָד) לְקַמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְיַפִּיק רוּחֵיהּ דְדַפִּיק בְּעַרְקִין
דְלָבָא. נֶפֶשׁ, יְכוּוֹן בְּשִׁרְפָתָהּ, וּבְשַׁחֲיֻטָתָהּ, וּבְנַחֲרִתָהּ, דְהוּו
נְחִירִין בְּהִנְיָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב וּמֶלֶךְ אֵת רֵאשׁוּ מְמוּל עֶרְפוּ
וְלֹא יִבְדִּיל. וְהִינּוּ חֲנֻק. וְתִלְתָּא מִיתוּת אֵלִין, הוּו בְּמָרָה סוּמְקָא,
יְרוּקָא, אֹוכְמָא. דְאֵינּוּן בְּכַבֵּד בְּמָרָה בְּטַחּוּל, וְאֵינּוּן בְּתִלְת
קְלִיפִין דְאֵגוּזָא.

וְקוּדָם דָּא, יִתְקַן מְזַבַּח אֲבָנִים, וְיְכוּוִין לְמַעַבְדָּה סְקִילָה, מְפָרָה
חַוּוּרָא, דְשִׁלְטַת בְּכַנְפֵי רִיאָה, בְּאֵינּוּן סְרְכוּת דְאֵלִין
בְּעִירִין תְּפוּסִין תַּמָּן. וּנְחִיתַת אֲשָׁא תְּבִלָּא, וְיִשְׁעֵי לֹון, וְיִהוּן חִיוּוֹן
וּבַעֲרִין וְעוּפִין דְכֵיִין, לְקָרְבָּא לֵיִי, וּלְשִׁרְיָא שְׁמִיָּה עֲלֵייהּ.
בְּהֵהוּא זְמַנָּא יִתְקַיִים בְּהוּ, (דְּבֵרִים ד) וְאַתֶּם הִדְבַקִים בֵּיִי אֱלֹהֵיכֶם
חַיִּים. וְיִהוּן כְּסוּסִיָּא דְרָכִיב מְאָרִיָּה עֲלֵייהּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב,
(חִבְקוּק א) כִּי תִרְכַב עַל סוּסֶיךָ מִרְכַּבוֹתֶיךָ יִשׁוּעָה, וּבְהֵהוּא זְמַנָּא
(תְּהִלִּים לו) אָדָם וּבְהֵמָה תּוֹשִׁיעַ יי'.

וְתָא חַזִּי אֵיהוּ שְׁקִיל לְכָל מְאָרֵי תוֹרָה, וְהָכִי צָרִיךְ לְמַהוּי שְׁקִיל
גְרַמִּיָּה מְסַטְרָא דְאֲוֵרִייתָא, וּמְסַטְרָא דְאֲבָרִים דְגוּפָא, צָרִיךְ

לְמִשְׁקַל גְּרָמִיּה לְכָל עַמֵּי הָאָרֶץ. כִּמָּה דְאוּקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין,
 לְעוֹלָם יִרְאֶה אָדָם עַצְמוֹ, כִּי אֵלּוּ כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ תְלוּי בּוֹ. וַיְכַוֵּן
 בְּנַפְשִׁיהָ וּבְרוּחֶיהָ וּבְנִשְׁמֹתֶיהָ, לְמַעַבְד לֹזֵן קָרְבָּנִין, עִם כָּל בְּנֵי
 עֲלָמָא. וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְצַרֵּף מַחֲשָׁבָה טוֹבָה לְמַעֲשֵׂה. וּבְדָא
 אָדָם וּבְהֵמָה תּוֹשִׁיעַ יְיָ. קָמוּ כְּלָהוּ תְנַאֲיִן וְאִמּוֹרָאִין לְגַבִּיּה,
 וְאָמְרוּ כְּלָהוּ בְקָלָא חֲדָא, אֲנִתְּ הוּא רַעֲיָא מְהִימְנָא, דְאִית לָךְ
 רִשׁוּ לְמַעַבְד כָּל דָּא, דְאֲנִתְּ שְׁקִיל לְכָל יִשְׂרָאֵל, וּבְגִין דָּא שְׁלַח
 לָךְ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בִּינְיָהּ. (ע"ב רעיא מהימנא)

תוספתא

(ויקרא ו) זאת תורת העולה. אמר רבי חייא, האי קרא אוקימנא
 ליה בהאי גוונא, זאת תורת: דא כנסת ישראל. העולה דא
 מחשבה רעה, דאיהי סלקא על רעותא דבר נש, לאסטאה ליה
 מארְחָא דקְשׁוּט. היא העולה: היא היא דסלקא ואסטײה ליה
 לבר נש, בעי לאוקדא ליה (ד' ל' ע"א) בגין דלא יתייביב
 ליה דוכתא לאסטאה, ובגין כך על המזבח כל הלילה. מאן
 לילה. דא כנסת ישראל, דאיהי זאת לאתדכאה בר נש מההוא
 רעותא.

על מוקדה, בגין דנהר די נור איהו אתר לאוקדא, לכול אינון
 דלא קיימי בקיומיהו, דהא עאלין לון בההוא נורא דדליק
 ומעברי שולטניהון מעלמא. ובגין דלא תשלוט (ס"א אצטריף) על
 מוקדה כל הלילה, ואתכפייא ולא שלטא. (ע"ב תוספתא)

כְּתִיב (מלכים א יט) וְהִנֵּה יְיָ עִבֵר וְגו' וְרוּחַ גְּדוֹלָה וְחֹזֶק וְגו'.
 רוּחַ גְּדוֹלָה דְאֲמָרָן, וּכְתִיב לֹא בְרוּחַ יְיָ. וְאַחַר
 הָרוּחַ רַעַשׁ דְּכְתִיב, (יחזקאל ג) וְתִשָּׂאֲנִי רוּחַ וְאֶשְׁמַע אַחֲרֵי

קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל. הָרִי רַעַשׁ אֲבִתְרִיהַ דְּרוּתָּ. וְאַחַר הָרַעַשׁ
 אֵשׁ, דָּא הוּא דְכְּתִיב (דניאל ז) נְהַר דֵּי נוֹר נְגִיד וְנִפְק מִן
 קַדְמוּהֵי וְגו'.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר הֵינּוּ דְכְּתִיב, (יחזקאל א) וְדַמּוֹת הַחַיּוֹת
 מֵרְאִיָּהֶן כְּגַחְלֵי אֵשׁ בּוֹעֵרוֹת כְּמֵרְאֵה הַלְּפִידִים הֵיא
 מִתְּהַלְכֵת בֵּין הַחַיּוֹת וְנִגְהַ לְאֵשׁ וּמִן הָאֵשׁ יוֹצֵא בָּרַק וְאַחַר
 הָאֵשׁ קוֹל דְּמָמָה דִּקְהָ. קוֹל דָּא, קוֹל בִּתְרָאָה, דְּהֵיא
 דְּמָמָה, דְּלִית לָהּ מְלָה פְּרָטָא, אֲלָא הֵיא דְּמָמָה מִגְּרָמָה.
 וְכַד מִתְּכַנְשֵׁי עָלָהּ, הֵיא אֲשֶׁתְּמַע בְּכֻלְהוּ עֲלָמִין, וְכֻלְהוּ
 מוֹדֵעִזְעֵי מִנָּה. דְּמָמָה דִּקְהָ, אֲמַאי הֵיא דִּקְהָ. בְּגִין (ס"א

דְּאִיָּהִי) (דְּאִתְיָא) זְעִירָא מְכֻלָּא.

רַבִּי חֵיִיא אָמַר, אֵשׁ תְּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמְּזִבַּח לֹא תִכְבֶּה,
 דָּא אֵשׁוּ דִּיִּצְחָק. דְּכְּתִיב, (בראשית כב) הִנֵּה הָאֵשׁ
 וְהַעֲצִים, וְהֵינּוּ אֵשׁ תְּמִיד, דְּקִיִּמָּא תְּדִיר. וְהַעֲצִים,
 אֵלִין עֲצִים דְּאַבְרָהָם, דְּכְּתִיב וּבָעַר עָלֶיָּהּ הַפֶּהֶן עֲצִים
 בְּבִקְרָא בְּבִקְרָא.

תַּנּוּן, מֵאֲשָׁא דִּיִּצְחָק נְגִיד וּמִטֵּי לְהֵאִי מְזִבַּח, וְנִפְיָק
 גּוּמְרָא חַד לְסִטְר מְזִרְחָ, וְגּוּמְרָא חַד לְסִטְר מְעָרְבָ,
 וְגּוּמְרָא חַד לְסִטְר צְפוֹן, וְגּוּמְרָא חַד לְסִטְר דְּרוּם, לְד'
 זְוּוּיִין דְּמִדְּבַחָא, וְכֵהֲנָא אֲסַחַר לָהּ לְד' זְוּוּיִין.

בְּמִדְּבַחָא (ס"א בְּמִזְרָח) אֵית פְּבֶשׁ חַד, בְּדִרְגִין יְדִיעֵן. וְדִרְגָּא

תִּתְּאָה, מָטִי וְנָחִית לְתֵהוּמָא עֲלָאָה, מִגּוּ שִׁית חַד.
 וּבִשְׁעָתָא דְאִינוּן גּוֹמְרִין מָטוּ לְד' זְוויִין, חַד זִיקָא אֲתַעַר
 וְנָחִית לְהֵוּא תֵהוּמָא עֲלָאָה.

וּבַהֲהוּא אֲתַר, אֵית חֵיילִין חֵיילִין דְאֲמַרִי קָדוּשׁ, בְּקַל
 רַב עֲלָאָה. וּמִסְטָרָא אַחְרָא אֲמַרִי קָדוּשׁ, בְּקַל
 נְעִימוּתָא עֲלָאָה. וּמִסְטָרָא אַחְרָא, חֵיילִין אַחְרַנִין דְאֲמַרִי
 קָדוּשׁ. וְכֵן לְד' זְוויִין. שִׁית מָאָה אֶלְפָּה רַבּוּן חֵיילִין בְּכָל
 זְוויִיא אֲשַׁתְּכַח, וְעֲלִייהוּ חַד מִמְנָא, וְכִלְהוּ מִתְּלַבְּשֵׁי
 אֲפּוּדָא, וְקִיִּימִי לְסִדְרָא פּוּלְחָנָא דְמִדְבַּחָא לְקַבֵּל תִּתְּאִי.
 בְּאֲתַר אַחְרָא מִשְׁתַּכְּחֵי גַלְגְּלֵי יִמָּא דְנַהֲמִין, וְנַחְתִּין
 בְּדַרְגִין יְדִיעֶן, וְתַמֵּן חֵיילִין אֲמַרִין בְּקַל
 נְעִימוּתָא, (יחזקאל א) בְּרוּךְ כְּבוֹד יי' מִמְקוֹמוֹ. וְכִלְהוּ מִשְׁבַּחֵי
 בְּשִׁירְתָא, וְלֹא מִשְׁתַּכְּכֵי בִימָמָא וּבִלְיִיא, וְכִלְהוּ מִסְדְּרֵי
 שְׁבַחָא בְּקַל נְעִימוּתָא.

בְּאֲתַר אַחְרָא, מִשְׁתַּכְּחֵי חֵיילִין חֵיילִין, קִיִּימִין בְּדַחִילוֹ
 בּוֹזִיעַ בְּרֵתֵת, כְּמָה דְאֵת אֲמַר (יחזקאל א) וְנִגְּהָ לָהֶם
 וַיִּרְאֵה לָהֶם. (וְגַבְהָ לָהֶם וַיִּרְאֵה לָהֶם). וְכִלְהוּ מִסְתַּכְּלֵי לְגַבֵּי הַהוּא
 מִדְּבַחָא דְלַעִילָא.

וּבִשְׁעָתָא דְמָטִי אֲשָׂא דִיצְחָק עַל גַּבֵּי מִדְּבַחָא, כְּמָה
 זִיקִין סְלָקִין וְנַחְתִּין לְכָל עֵיבָר, וּמִתְּלַהֲטִין
 מִנֵּייהוּ, כְּמָה תְּקִיפִין מְאִרֵי דַחִילָא, גִּיבְרִין דְעֲלָמָא.

וְאֶלְמָלֵא דְכֹהֵנָא קָאִים עַל מַדְבַּחָא, וּמַסְדֵּר אָעִין, לָא יִכִּיל עֲלָמָא לְמִיקָם קְמִייהוּ. מֵאֲלִין גּוֹמְרִין וְזִיקִין דְנַפְקִין, מִתְלַהֲטִין גְּבִייהוֹן דְאֵינּוֹן חִיוּן, כְּמָה דַּאתְ אָמַר וּדְמוֹת הַחַיּוֹת מְרַאֲיֵהֶם כְּגַחְלֵי אִשׁ בּוֹעֲרוֹת כְּמַרְאֵה הַלְפִידִים.

מַסְטְרָא דִימִינָא דְאֵינּוֹן חִיוּן, אַתְעַר רוּחָא הֲדָא מְלַעֲיָלָא, נָשִׁיב וְיִתִּיב בְּהֵוּא אָשָׁא, וּמִתְלַהֲטָא וּמִתְבַּסְמָא, וְלֵהִיט, וְשָׁכִיךְ בְּזִיוּא יֶקִירָא, וְנִהִיר לְכַמָּה חַיִּילִין דְקִיִּימִין בְּסַטְרָא דִימִינָא. מַסְטְרָא דְשְׂמַאלָא, אַתְעַר רוּחָא אַחֲרָא תַקִּיפָא, מִתְבַּר טַנְרִין, וְנָשִׁיב (ס"א וְיִתִּיב) בְּהֵוּא אָשָׁא, וְאַתְתַּקֵּף וְאַתְגַּבֵּר. כְּדִין אַתְלַבֵּשׁ מְנִיָּה הֵוּא רוּחָא דְמַסְטְרָא דְשְׂמַאלָא, וְנִהִיר (ס"א וְלֵהִיט) לְכַמָּה חַיִּילִין דְקִיִּימִין לְהֵוּא סֵטֵר. וְכֵן לְאַרְבַּע סַטְרִין, לְד' מִשְׁרִיִּין. וְכִלְהוּ מִתְבַּסְמִין בְּשַׁעֲתָא דְכֹהֵנָא סָלִיק עַל מַדְבַּחָא.

אָמַר רַבִּי אַבָּא תַרִּין מַדְבַּחָאן אֵינּוֹן לְתַתָּא, וְתַרִּין לְעֵילָא. חַד פְּנִימָאָה דְכֻלָּא, (דף ל' ע"ב) דְמִתְקַרְב בֵּיהּ קְטֹרֶת פְּנִימָאָה, וְדָקָה. קְשׁוּרָא דְמֵהִימְנוּתָא, וְכֹהֵנָא עֲלָאָה מְכֻלָּא, אַתְקֶשֶׁר (נ"א אַקְטֵר) קְטוּרְתָא דָא, בְּקְשׁוּרָא דְמֵהִימְנוּתָא, וְדָא אַתְקֶרֶי מְזִבַּח הַזֹּהֵב, וּמֵהֲכָא אַתְקֶטֶר וְאַתְקֶשֶׁר קְשׁוּרָא דְמֵהִימְנוּתָא, בְּחַד קְשׁוּרָא. וְחַד מַדְבַּחָא

אַחֲרָא, וְאַקְרִי מְזִבַּח הַנְּחֻשֶׁת, וְדָא הוּא לְבַר, (רַבְרָבָא עֲלָאָה)
 וּמִיכָאֵל הַשֵּׁר הַגָּדוֹל, מְקַרֵּיב עָלֶיהָ קָרְבָּנָא נְיִיחָא
 דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וּלְתַתָּא, מְזִבַּח הַזֹּהֵב, וּמְזִבַּח
 הַנְּחֻשֶׁת, בְּדָא קְטֹרֶת. וּבְדָא חֲלָבִין וְאִמּוּרִין.

וְעַל דָּא כְּתִיב, (משלי כז) שֶׁמֶן וּקְטֹרֶת יִשְׁמַח לֵב. וְלֹא כְּתִיב
 שֶׁמֶן וְחֲלָבִין וְאִמּוּרִין יִשְׁמַח, אִף עַל גַּב
 דְּאֵתְבַסְמוּתָא דְרוּגְזָא וְדִינָא אִינּוּן. אֲבָל שֶׁמֶן וּקְטֹרֶת,
 חֲדוּוּתָא דְכֻלָּא אִיהוּ, וְלֹא מִסְטָרָא דְרוּגְזָא וְדִינָא. וְדָא
 מִדְּבַחָא דְאִיהוּ פְּנִימָאָה דְקְטֹרֶת (ס"א דְאִינּוּן פְּנִימָאָה דְקְטֹרֶת) דְקָה,
 בְּדִקּוּתָא דְכֻלָּא, בְּקִשּׁוּרָא דְמַהֲיִמְנוּתָא, אֲקָרִי קוּל דְמָמָה
 דְקָה, וּבְגִין דְאִיהוּ מִדְּבַחָא פְּנִימָאָה, דְאֵתְקִשֵׁר בְּקִשּׁוּרָא
 דְמַהֲיִמְנוּתָא.

מִדְּבַחָא אַחֲרָא, אֲקָרִי מְזִבַּח הַחֲצוֹן. וּפְנִימָאָה אֲקָרִי
 מְזִבַּח יי'. אַחֲרָא, אֲקָרִי מְזִבַּח הַנְּחֻשֶׁת, כְּמָה
 דְאֵתְ אָמַר (מלכים א, ח) מְזִבַּח הַנְּחֻשֶׁת אֲשֶׁר לִפְנֵי יי' קָטָן
 מִהַכִּיל וְגו'. רַבִּי יוֹסִי אָמַר מֵהַכָּא, (דברים לג) וְכִלִּיל עַל
 מְזִבְחֶךָ, תִּרִי. וְכְתִיב עַל מְזִבְחוֹתַי לְרִצּוֹן.

רַבִּי אַבָּא (אָבָא) אָמַר, כְּתִיב (שמות יז) וַיִּבֶן מֹשֶׁה מְזִבַּח וְגו',
 לְקַבֵּל הֵהוּא פְּנִימָאָה בְּנֵה הָאִי, וְעַל דָּא אֵתְקָרִי יי'
 נְסִי. מַהוּ נְסִי. דְרָשִׁים רְשִׁימָא דְאֵת קְיִימָא קְדִישָׁא.
 דְבִשְׁעָתָא דְעַמְלֵק אֵתָא לְאֵעֲבָרָא הָאִי רְשִׁימָא קְדִישָׁא

מִנִּיּהוּ דִישְׂרָאֵל, הָאִי מְזַבַּח קִיּוּמָא לְקַבְלִיהּ לְנִקְמָא
 הָהוּא נּוֹקְמָא דְאֵת קִיּוּמָא, וְעַל דָּא אֲתִקְרִי (ויקרא כו) חֲרַב
 נּוֹקְמַת נְקָם בְּרִית. וְדָא אֲתִקְנַת לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל רְשִׁימָא
 קַדִּישָׁא. וּמִשָּׁה בְּנָה לְקַבֵּל הָאִי מְזַבַּח, וְקִרִי לִיהּ יִי' נְסִי.
 וְדָא הוּא מְזַבַּח פְּנִימִי, (מלכים א, יט) קוֹל דְּמָמָה דְקָה.

וְעַל דָּא אִשׁ תְּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמְזַבַּח וְגו', אִשׁ דְּאֲשַׁתְּכַח
 תְּדִירָא. וּמֵאִי אִיהוּ. אֲשָׁא דִיִּצְחָק. וּכְדִין, שְׁמָא דָּא,
 אֲדַנְיִי. וְכַד יִסְדֵּר עָלָה כְּהֵנָּא אֵינוֹן אֲעִין, אֲתַבְּסָמָא
 בְּשִׁמָּא, וְקִרִינֵן לָהּ בְּשִׁמָּא דְרַחֲמִי, יִי', וְקִרִינֵן לָהּ בְּשִׁמָּא
 דָּא. וּלְזַמְנִין קִיּוּמָא כְּגִוּוֹנָא דָּא, וּלְזַמְנִין קִיּוּמָא כְּגִוּוֹנָא
 דָּא. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, תִּירִי הוּו, וּפְנִימָאָה קִיּוּמָא עַל
 הָהוּא דְלִבְר, וּמְנָה אֲתַזֵּן, וְאֲתִקְשָׂרָא דָּא בְּדָא.

(ויקרא ו) זֶה קָרְבַּן אֲהֲרֹן. רַבִּי חֲזַקְיָה פָּתַח, (תהלים קמה) צְדִיק
 יִי' בְּכָל דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו. צְדִיק יִי' בְּכָל
 דְּרָכָיו, הָא תְּנִינֵן, כְּמָה אֵית לֹוֹן לְבַנֵּי נְשָׂא לְאֲסַתְּכָלָא
 בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיִּהוֹן, וְלֹא יִסְטוּ מֵאֲרַחֲיִיהוּ לְבַר. דְּהָא בְּכָל
 יוּמָא וְיוּמָא דִּינָא תְּלִי בְּעַלְמָא, בְּגִין דְּעַלְמָא עַל דִּינָא
 אֲתַבְּרִי וְקִיּוּמָא.

וְעַל דָּא, בְּעֵי בַר נֶשׁ לְאֲסַתְּמָרָא מְחֻבּוּי, דְּלֹא יִדַּע זְמָנָא
 דְּדִינָא שְׂרִיא עֲלוּי. יְתִיב בְּבֵיתִיהּ, דִּינָא שְׂרִיא
 עֲלוּי. נִפְק מִבֵּיתִיהּ לְבַר, דִּינָא שְׂרִיא עֲלוּי. וְלֹא יִדַּע אִי

יְתוּב לְבֵיתֶיהָ אִי לָאוּ. נִפְיֵק לְאַרְחָא, עַל אַחַת כַּמָּה
 וּכְמָה, דְּהָא כְּדִין דִּינָא נִפְקָא קַמִּיהָ, הִדָּא הוּא דְכְתִיב,
 צֶדֶק לְפָנָיו יִהְיֶה. בְּגִין כֶּךָ, בְּעֵי לְאַקְדֵּמָא
 (תהלים פה) וּלְמַבְעֵי רַחֲמֵי קָמִי מְלָכָא, בְּגִין דִּישְׁתַּזְיֵב מִן דִּינָא,
 בְּשַׁעֲתָא דְשָׂרְיָא בְּעֵלְמָא. דְּהָא כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא שָׂרְיָא
 דִּינָא בְּעֵלְמָא, הִדָּא הוּא דְכְתִיב, (תהלים ז) וְאֵל זוּעָם בְּכָל
 יוֹם.

הַשְׁתָּא אֵית לְמִימַר, הָא תַנְיִנֵן, וְאַתְעֲרוּ חַבְרֵיִיא, אֵל
 בְּכָל אַתְר חֶסֶד הוּא, כַּמָּה דְאֵת אֵמַר (דברים י) הָאֵל
 הַגָּדוֹל, וְדָא נְהִירוּ דְחַכְמָה עֲלָאָה, וְאֵת (ק"ט ע"ב) אַמְרַת
 וְאֵל זוּעָם בְּכָל יוֹם, שְׂבִיבֵי קָרָא כָּל אֵלִין שְׂמַהֲנָן, וְאַחֲיד
 בְּהָאִי, אִי הָכִי לָא קִיִּימִין מִיִּלִּי. וְעוֹד, דְכְתִיב, (ישעיה ט)
 אֵל גְּבוּר, אוּ נוֹקִים לִיה דִּינָא, אוּ נוֹקִים לִיה רַחֲמֵי.
 אֵלָא הָכִי שְׂמַעְנָא, חִיִּיבֵיָא מְהַפְּכֵי רַחֲמֵי לְדִינָא. דְלִית
 לָךְ בְּכָל אֵינּוֹן כְּתָרִין עֲלָאִין דְּמְלָכָא קְדִישָׁא, דְלָא
 כְּלִילָן רַחֲמֵי בְּדִינָא, וְדִינָא בְּרַחֲמֵי. וְחִיִּיבֵיָא, מְהַפְּכֵי
 רַחֲמֵי לְדִינָא.

אֵמַר לִיה רַבִּי יְהוּדָה, שְׂפִיר בְּהַהוּא דְכְתִיב אֵל גְּבוּר,
 אֵלָא אֵל זוּעָם בְּכָל יוֹם מְהוּ, דְּהָא בְּכָל יוֹמָא
 וְיוֹמָא קִיִּימָא בְּדִינָא, בֵּין דְּבַנֵּי עֲלָמָא זַכָּאִין, בֵּין דְּלָא
 זַכָּאִין. לָא הוּהּ בִּידֵיהָ, אַתּוּ שְׂאִילוּ לִיה לְרַבִּי שְׂמַעוֹן.

אָמַר לוֹן, וְדָאֵי אֵל זֹעֵם בְּכָל יוֹם, וְהָא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא,
 לְזַמְנִין הוּא דִּינָא, לְזַמְנִין הוּא ^(דף ל"א ע"א) רַחֲמֵי. אֵי זַכָּאִין
 בְּנֵי עֲלָמָא, הָא אֵל קִיִּמָא, וְהוּא חֹסֵד. וְאֵי לָא זַכָּאִין,
 הָא אֵל קִיִּמָא, וְאִקְרִי גְבוּר, וְעַל דָּא קִיִּמָא בְּכָל יוֹמָא.
 אַבְל מְלָה שְׁפִיר הוּא, אֵל בְּכָל אַתְר, גְּהִירוּ ^(רב) דְּחֻכְמָתָא
 עֲלָאָה הוּא, וְקִיִּמָא בְּקִיּוּמִיהָ בְּכָל יוֹמָא, דְּכֻתִּיב,
^(תהלים נב) חֹסֵד אֵל כָּל הַיּוֹם. וְאֵלְמָלָא דְּהָאֵי אֵל אַתְעַר
 בְּעֲלָמָא, לָא יְכִיל עֲלָמָא לְמִיקָם אֲפִילוּ שְׁעֵתָא חֲדָא,
 מִקְמֵי דִּינִין תְּקִיפִין דְּמַתְעַרִין בְּעֲלָמָא בְּכָל יוֹמָא, הֲדָא
 הוּא דְּכֻתִּיב, ^(בראשית ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ
 בְּהַבְרָאָם, אֵל תְּקִרִי בְּהַבְרָאָם, אֵלָא בְּאַבְרָהָם,
 בְּאַתְעָרוּתָא דְּאַבְרָהָם קִיִּמֵי, וְכַד אַתְעַר אַבְרָהָם
 בְּעֲלָמָא, כָּל אֵינּוֹן דִּינִין דְּמִשְׁתַּכְּחֵי בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא דְּחֵי
 לְהוּ לְבַר, וְלָא קִיִּמִין קַמִּיהָ.

הֲדָא הוּא דְּכֻתִּיב, וְאֵל זֹעֵם בְּכָל יוֹם, גְּזַעֵם, אוּ זַעוּם
 בְּכָל יוֹם, לָא כְּתִיב, אֵלָא זֹעֵם. בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא
 דְּדִינָא אֲשַׁתְּכַח, דְּחֵי לוֹן לְבַר, וְקִיִּמָא הוּא וּמְבֹסֵם
 עֲלָמָא, הֲדָא הוּא דְּכֻתִּיב, ^(תהלים מב) יוֹמָם יִצְוֶה יְי' חֲסֵדוֹ.
 וְאֵלְמָלָא הָאֵי, לָא יְכִיל עֲלָמָא לְמִיקָם אֲפִילוּ רְגַעָא
 חֲדָא. וְעַל דָּא כְּלָא קִיִּמּוּ בְּגִינִיָּה דְּאַבְרָהָם.
 וְהָאֵי דְּכֻתִּיב אֵל גְּבוּר, לָאוּ דְּאִיהוּ גְבוּר, אֵלָא הָאֵי קָרָא

רְמִזָּה הוּא דְקָא רְמִזָּה לְאַבְהָן, וְרְמִזָּה הוּא דְקָא רְמִזָּה
 לְמַהֲיִמְנוּתָא עֲלָאָה קְדִישָׁא, דְכָתִיב (ישעיה ט) פֶּלֶא יוֹעֵץ אֵל
 גְּבוּר אָבִי עַד שַׁר שְׁלוֹם. פֶּלֶא, דָּא חֲכָמְתָא עֲלָאָה, דְהִיא
 פְּלִיאָה וְאֲתַכְסִּיא מִכְּלָא, כְּמָה דְאֵת אָמַר (דבריים יז) כִּי יִפְלֵא
 מִמֶּךָ דְבַר. יוֹעֵץ, דָּא הוּא נְהָר עֲלָאָה דְנִגִּיד וְנִפְיָק, וְלֵא
 פֶּסְקָא, וְדָא יוֹעֵץ לְכָלָא, וְאֲשָׁקִי לְכָלָא.

אֵל דָּא אַבְרָהָם, כְּמָה דְאוּקְיָמָנָא הָאֵל הַגָּדוֹל. גְּבוּר, דָּא
 יִצְחָק, דְכָתִיב הַגְּבוּר. אָבִי עַד, דָּא יַעֲקֹב, דְאֲחִיד
 לְהָאִי סְטָרָא וְלְהָאִי סְטָרָא, וְקִיִּמָּא בְּקִיּוּמָא שְׁלִיִּם. שַׁר
 שְׁלוֹם, דָּא צְדִיק, דְאִיהוּ שְׁלָמָא דְעֲלָמָא, שְׁלָמָא
 דְבֵיתָא, שְׁלָמָא דְמִטְרוּנִיתָא.

אֲתוּ רַבִּי חֲזַקְיָה וְרַבִּי יְהוּדָה, וְנִשְׁקוּ יְדוּי. בְּכוּ, וְאָמְרוּ
 זַכָּאָה חוּלְקָנָא, דְשְׂאִילָנָא הָאִי. זַכָּאָה הוּא דְרָא,
 דְאֵת שְׂאֲרֵי בְּגוּוּיָהּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּתִיב. זֶה קָרַבְנִי אֶהְרֵן וּבְנָיו אֲשֶׁר
 יִקְרִיבוּ לִי. תָּא חֲזִי, חֲיִיבֵי עֲלָמָא, גְּרָמִין לִיה
 לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, לְאַסְתִּלְקָא מִכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. הָדָא
 הוּא דְכָתִיב, (משלי טז) אִישׁ תְּהַפּוּכוֹת יִשְׁלַח מָדוֹן וְנִרְגָן
 מִפְרִיד אֶלּוּף. מָאן הוּא אֶלּוּף. דָּא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 (דְאִיהוּ אֶלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם), כְּמָה דְאֵת אָמַר, (ירמיה ג) אֶלּוּף נְעוּרֵי

אֶתְּהָ. וְאֵינּוֹן (חִיבִי) מִפְּרִישֵׁינָ לְזֹאת מִזֶּה, דְּאִיהוּ שְׁלֵמָא
דְּבֵיתָא, וְאֵינּוֹן זְווגָא חֲדָא.

אֶתְּא אֶהֱרֵן קְדִישָׁא וּבְנוֹי, וְעַל יְדִייהוּ מִתְקַרְבִּין
תְּרוּוִייהוּ, וְאֲזִדּוּג זֶה בְּזֹאת. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב,
בְּזֹאת יְבֵא אֶהֱרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ. זֶה קְרַבֵּן אֶהֱרֵן וּבְנוֹי.
(ויקרא טז)
וְאֵינּוֹן מְזוּוּגִי לְמַלְפָּא קְדִישָׁא עֲלָאָה בְּמִטְרוּנֵיתָא, וְעַל
יְדִייהוּ מִתְבְּרַכָּאן עֲלָאִין וְתַתְּאִין, וּמִשְׁתַּכְּחִין בְּרַכָּאן
בְּכֻלְהוּ עָלְמִין, וְאֲשַׁתְּכַח כֻּלָּא חַד בְּלָא פְּרוּדָא.

וְאִי תִימָא, אֲמַאי לָא פְּתִיב זֹאת קְרַבֵּן, לְקַרְבָּא זֹאת
לְאֶתְרֵיהָ. לָאוּ הֲכִי, דְּהָא פְּהֵנָא מֵעִילָא קָא שְׂרִי
לְאֵייתָאָה זְווגָא לָהּ לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, עַד דְּמָטִי לְהָאִי זֶה,
לְאֲזִדּוּגָא בְּזֹאת וּלְקַרְבָּא לֹוֹן פְּחֲדָא. וּבְגִין כֶּךָ פְּהֵנָא
אֲשֵׁלִים קְרַבְנָא וְקַרְיִב זְווגָא, זַכָּאָה חוּלְקִיהוֹן בְּעֵלְמָא
דִּין וּבְעֵלְמָא דְּאֶתִי.

רַבִּי חֲזִיָּא וְרַבִּי יוֹסִי הוּוּ אֲזִלִּי מֵאוּשָׁא לְטַבְּרִיָּה, אָמַר רַבִּי
חֲזִיָּא, כְּתִיב (תהלים קלב) כִּי בַחַר יִי בְּצִיּוֹן וְגו'. זֹאת
מְנוּחַתִּי וְגו', לְזַמְנִין קָרָאן לְהָאִי חֲבַרְיָא פְּלָהוּ דְּכּוּרָא,
בְּגִין דְּאִיהוּ (ס"א דְּצִיּוֹן אִיהוּ) רַחֲמִי. וְהֲכָא קָרָא נּוֹקְבָא קָרָא
לִיהָ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הֲכִי שְׁמִיעַ לִי מִבּוֹצִינָא קְדִישָׁא, (אבֵּל)
בְּשַׁעֲתָא דְּזְווגָא אֲזִדּוּג פְּחֲדָא, לְאַחְזָאָה דְּהָא

נוֹקְבָא אַתְּכִלִּית בֵּיהּ בְּכֻלָּא חֲדָא, אַתְּקְרִי נּוֹקְבָא
 בְּשִׁמָּא (דְּדְכוּרָא), דְּהָא כְּדִין בְּרַכָּאן דְּמִטְרוּנִיתָא אֲשֶׁתְּכַחוּ,
 וְלֹא הוּי בְּהָ פְּרִישׁוּתָא כְּלָל. וְעַל דָּא לְמוֹשֵׁב לוֹ כְּתִיב.
 וְכְתִיב כִּי בַחַר יִי' בְּצִיּוֹן, בְּצִיּוֹן דִּיִּיקָא, בְּהָהוּא דְּאִית
 בְּגוּיָהּ דְּשָׂרְיָא בֵּיהּ, וְלֹא כְּתִיב לְצִיּוֹן. וְכֻלָּא חֲדָא, בֵּין
 דְּקָרָא לְהָאִי בְּשִׁמָּא דְּדְכוּרָא, וּבֵין דְּקָרָא לְהָאִי בְּשִׁמָּא
 דְּנוֹקְבָא כְּלָא חֲדָא וּבְדַרְגָּא חֲדָא קִיִּימִין.

(פְּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר), וְעַל דָּא כְּתִיב, (תְּהִלִּים פז) וּלְצִיּוֹן יֹאמֶר אִישׁ
 וְאִישׁ יוֹלֵד בְּהָ. חֲדָא לְדִינָא, וְחֲדָא לְרַחֲמִי. כִּד מְזִדְּוּוּגִי
 כְּחֲדָא בְּזוּוּגָא חֲדָא, כְּדִין צִיּוֹן אֶקְרִי, וְצִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם
 אֲשֶׁתְּמוּדַע, וְאֲשֶׁתְּכַח דְּדָא בְּדָא תְּלִיָא.

פְּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, כְּתִיב (וִיקְרָא ב) וְהִתְקַדְּשֶׁתֶם (דף ל"א ע"ב)
 וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים. מֵאֵן דְּמִקְדֵּשׁ גְּרַמִּיָּה מְלָרַע,
 מְקַדְּשִׁין לִיָּה מְלַעֲיָלָא. מֵאֵן דְּמִסְאִיב גְּרַמִּיָּה מְלָרַע,
 מְסַאֲבִין לִיָּה מְלַעֲיָלָא. מְקַדְּשִׁין לִיָּה מְלַעֲיָלָא יָאוּת, דְּהָא
 קְדוּשָׁה דְּמֵאֲרִיָּה שְׂרִיָּא עָלֵיהּ, אֲבַל מְסַאֲבִין לִיָּה מֵאֵן
 אֲתַר. וְאִי תִימָא מְלַעֲיָלָא, וְכִי מְסַאֲבוּתָא שְׂרִיָּא לְעִילָא.
 אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, הֵיִינוּ דְּתַנִּינָן, בְּעוּבְדָא דְּלִתְתָּא אֲתַעַר
 עוּבְדָא לְעִילָא. אִי עוּבְדָא דְּלִתְתָּא הִיא בְּקְדוּשָׁה,
 אֲתַעַר קְדוּשָׁה לְעִילָא, וְאֲתִי וְשְׂרִיָּא עָלֵיהּ, וְאֲתַקְדֵּשׁ
 בֵּיהּ. וְאִי אִיהוּ אֲסַתָּאב לְתַתָּא, אֲתַעַר רוּחַ מְסַאֲבוּתָא

לְעֵילָא, וְאֵתִי וְשִׂרְיָא עָלֶיהָ, וְאִסְתָּאב בֵּיתָהּ. דְּהָא בְּעוּבְדָא
תְּלִיא מְלֵתָא.

דְּהָא לִית לָךְ טב וּבִישׁ, קְדוּשָׁא וּמְסֻבּוֹתָא, דְּלִית לִיהּ
עֲקָרָא וְשִׂרְשָׁא לְעֵילָא. וּבְעוּבְדָא דְלִתְתָא אֲתַעַר
עוּבְדָא דְלְעֵילָא, מַה דְּתִלִּי בְּעוּבְדָא, בְּעוּבְדָא אֲתַעַר
לְעֵילָא, וְאֲתַעְבִּיד עוּבְדָא. וּמַה דְּתִלִּי בְּמַלְיָן, בְּמַלְיָן. כַּד
אֲתַגְזֹר בְּמַלְהָ, אֲתַעַר הָכִי לְעֵילָא.

וְאִי תִימָא, מְלָה מַה אֲתַעַר. אֲלָא הָכִי כְּתִיב, (ישעיה נח)
וּדְבַר דְּבַר. הֵהוּא דְּבַר, אֲתַעַר מְלָה אַחֲרָא לְעֵילָא,

דְּאֲקָרִי דְּבַר. (הושע א) דְּבַר יִי אֲשֶׁר הָיָה. (שמואל א, ג) וּדְבַר יִי
הָיָה יִקָּר. (תהלים לג) בְּדַבַּר יִי שָׁמַיִם נִעֲשׂוּ. דְּהָא תַנְיִנָן,
הֵהוּא מְלָה סְלָקָא, וּבְקַע רְקִיעֵינָן, עַד דְּסִלְקָא (ס"א דְּאֲתִישְׁבָּא)
בְּדוּכְתִיָּהּ, וְאֲתַעַר מַה דְּאֲתַעַר, אִי טב, אִי בִישׁ,
בִישׁ. וְעַל דָּא כְּתִיב, (דברים כג) וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל דְּבַר רַע.

ד' מִינִין בְּלוּלָב, וְאִינּוֹן שְׁבַעָה. וְאִי תִימָא דְז' מִינִין
אִינּוֹן. לָאוּ הָכִי, אֲלָא אַרְבַּעָה נִינְהוּ וְאִינּוֹן מִתְּפָרְשִׁין
לְתִלְתָּא אוּחְרָנִין. וּבְעוּבְדָא דְלֵהוֹן אֲתַעַרו שְׁבַעָה אַחְרָנִין
לְעֵילָא, לְאוּטְבָא עֲלֵמָא בְּכַמָּה סְטָרִין.

כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, אָף עַל גַּב דְּאִיְהִי בְּכָלְלָא, מִתְּבָרְכָא
מְכֻלְהוּ שִׁית, (ס"א וּלְאֲתַבְרָכָא מֵאִינּוֹן שִׁית) וּמִנְחָלָא

דְּעֵמִיקָא דְּמְבוּעָא, דְּנַגִּיד וְלֹא פְּסִיק לְעֵלְמִין מִימּוּי

דְּנִגְדָּא (ס"א מלנגדא) עֲלֵייהוּ, וַיִּנְקֵא לְבַת. דְּהָא בְּגִין דְּאִיהִי
 בַּת לָהּ לְעֵלְמָא עֲלָאָה וְתַתָּאָה, אֲתַבְּרָכָא מְנַיְיְהוּ
 בְּאַתְעָרוּתָא דָּא. דְּהָא בְּשַׁעְתָּא דְּכִנְסַת יִשְׂרָאֵל אֲתַבְּרָכָא
 מְנַיְיְהוּ, כְּלָהוּ עֲלָמִין אֲתַבְּרָכֵן. עַל דָּא סוּבְבִים אַתְּ
 הַמְזוּבַּח כְּמָה (כ"ד ע"ב) דְּאַתְמַר.

וְעוֹד בְּאַתְעָרוּתָא דָּא, שִׁיתָא כְּלָהוּ מִתַּבְּרָכָא בְּמִיא,
 לְאַסְתַּפְּקָא בֵּיהּ, וְאַשְׁתַּאֲבִין כְּלָהוּ מִמְבוּעָא דְּיִינָא
 (ס"א דִּימָא) (דִּמִּיא) (ס"א דְּנַחְלָא) עֲמִיקָא דְּכֻלָּא, לְנַחְתָּא לְעֵלְמָא.
 וּבְגִין כְּךָ, בְּעֵינֵין כְּלָהוּ לַחִין וְלֹא יִבְשִׁין, לְאַמְשַׁכָּא בְּרַכָּאן
 לְעֵלְמָא, בְּגִין דְּאִילְנֵי אֱלִין, כְּלָהוּ לַחִין תְּדִירָא, וְטִרְפִין
 דְּלָהוֹן מִשְׁתַּכְּחִין תְּדִירָא, וְזִמְן חֲדוּתָא דְּלָהוֹן בְּהֵאִי
 זְמַנָּא.

וְתַנְיִנָן בְּסַפְרָא דְּרַב הַמְנוּנָא סָבָא, דְּהָא הָהוּא חֵילָא
 דְּאַתַּפְּקֵדָא עַל אִילְנֵין אֱלִין, כָּל חַד וְחַד מֵאֱלִין,
 לֹא נָטִיל בְּרַכָּאן דְּחֲדוּתָא לְעֵילָא, אֲלֹא בְּזִמְנָא דָּא.
 וְחֲדוּתָא דְּלָהוֹן כְּלָהוּ לְעֵילָא, וְחֲדוּתָא דְּאִילְנֵין אֱלִין
 לְתַתָּא, כְּלָהוּ בְּזִמְנָא דָּא הוּא. וְאַתְעָרוּתָא דְּלָהוֹן בְּאִינוּן
 קַדִּישֵׁי מַלְכָּא תְּלִיין. וְכַד יִשְׂרָאֵל נָטְלֵי לֹוֹן, כְּלָא אֲתַעַר
 בְּזִמְנָא דָּא, וְעֵלְמָא מִתַּבְּרָכָא, (ס"א לְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל מִתַּבְּרָכָא)
 לְאַרְקָא בְּרַכָּאן לְעֵלְמָא.

כְּתִיב (תהלים כט) קוֹל יי' עַל הַמַּיִם אֵל הַכְּבוֹד, אָמַר רַבִּי

יוֹסִי, דָּא אַבְרָהָם. קוּל יִי בִפְתָּ: דָּא יִצְחָק. קוּל יִי בְּהַדָּר:
 דָּא יַעֲקֹב. קוּל יִי שׁוּבֵר אַרְזִים: דָּא נִצַּח. קוּל יִי חוּצַב
 לְהַבּוֹת אִשׁ: דָּא הוּד. קוּל יִי יַחִיל מְדַבֵּר: דָּא צְדִיק. קוּל
 יִי יְחוּלֵל אֵילוֹת: דָּא צְדָק. וְכִלְהוּ מִתְגַּדְּלֵי עַל יַמָּא (מִיָּא)
 וְאֵת־שִׁקְיִין בְּמִיָּא, לְגַדְלָא. הִדָּא הוּא דְכִתְיֵב, (בראשית ב)
 וְנִהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן. וְכִלְהוּ הַנִּי מִתְעָרִי
 בְּרַכָּאן לְעֵלְמָא, מִהֵהוּא שִׁקְיֹ, דְאֵת־שִׁקְיִין פְּלָהוּ.

תָּא חֲזִי, הַנִּי שְׁבַע קָלִין, תְּלִיין בְּמַלְה דְּפּוּמָא בְּשָׂאָר
 יוֹמֵי שִׁתָּא, וְהַשְׁתָּא, לָא תְּלִיין אֶלָּא בְּעוּבְדָא, וְאֲנִן
 עוּבְדָא קָא בְּעֵינִן, וְלָא מְלָה. בְּגִין דְּבּוֹזְמָנָא דָּא, מְבַרְךְ
 לְכֹל שִׁתָּא.

בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה דְּחַג, הוּא סִיּוּמָא דְּדִינָא דְּעֵלְמָא,
 וּפְתַקִּין נְפַקִּין מִבֵּי מַלְכָּא, וּגְבוּרִין מִתְעָרִי
 וּמִסְתֵּימֵן בְּהַאי יוֹמָא, וְעַרְבֵי נַחַל (תְּלִיין) בְּהוּ. וּבְעֵינִן
 לְאֵתְעָרָא גְבוּרִין לְמִיָּא. וְלִסְחָרָא ז' זְמַנִּין, לְרוּוָּאָה לְהַאי
 מְזַבְחָ, מִמִּיָּא דְּיִצְחָק, בְּגִין דְּאֵתְמַלִּיָּא מִיָּא הַאי בִּירָא
 דְּיִצְחָק, וְכַד הוּא אֵתְמַלִּיָּא, פֶּל עֵלְמָא אֵתְבִרְכָּא בְּמִיָּא.
 וּבְהַאי יוֹמָא גְבוּרוֹת בְּעֵינִן לְמִיָּא, וְלִסִּימָא לֹון לְבַתֵּר,
 דְּהָא (דף ל"ב ע"א) בְּהַאי יוֹמָא מִסְתֵּימֵי דִינָא. וּבְגִין
 כֶּךָ בְּעֵינִן לְבִטְשָׂא לֹון בְּאַרְעָא, וְלִסִּימָא לֹון דְּלָא
 מְשַׁתְּכְּחוּ, דְּהַאי יוֹמָא אֵתְעָרוּתָא וְסִיּוּמָא הוּא. וְעַל דָּא
 אֵתְעָרוּתָא וְסִיּוּמָא הוּא דְּעַבְדִּינִן בְּעַרְבֵי נַחַל.

אָמַר רַבִּי חִיָּיא וְדַאי הָכִי הוּא, וְשִׁפִּיר. וְעַרְבֵי נַחַל,
 מִסְטָרָא דְנַחַל, נִפְקֵי גְבוּרָאן. וּבִהַאי יוֹמָא מִתְעָרִי
 וּמְסִימִי. בִּהַאי יוֹמָא פְתִיב, (בראשית כו) וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיִּחְפּוּר
 אֶת בְּאֵרֵת הַמַּיִם. בְּאֵרֵת פְתִיב חֶסֶר. וַיֵּשֶׁב, מֵהוּ וַיֵּשֶׁב.
 אֲלֵא יוֹמָא קִדְמָאָה דִּירְחָא, שִׁירוּתָא דְדִינָא הוּא בְּכַל
 עֲלָמָא, וַיִּצְחָק קִיִּמָא לְכוּרְסִיָּא לְמִידָן עֲלָמָא. בִּהַאי
 יוֹמָא, וַיֵּשֶׁב יִצְחָק לְאַתְעָרָא דִּינִין וְלִסְיִמָא דִּינִין. וַיִּחְפּוּר
 אֶת בְּאֵרֵת הַמַּיִם, לְאַרְקָא גְבוּרָן לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל,
 לְאַתְעָרָא לְמִיָּא, דִּהָא מִיָּא בְּגְבוּרָן נַחְתָּן לְעֲלָמָא.

וּבְגִין דְּאֵלִין גְבוּרָן, לָא נַחְתִּין אֲלֵא בְּעֵיבָא, וַיּוֹמָא
 דְּעֵיבָא לָא נִיִּחָא רוּחִיהוֹן דְּקִיִּמִי עֲלָמָא, אֲלֵא
 בְּגִין דְּעֲלָמָא אֲצִטְרִיךְ לָהּ. מַאי טַעְמָא. בְּגִין דְּעֲלָמָא
 בְּדִינָא אַתְבְּרִי, וְכֹלָא בְּעֵיָא הָכִי. בְּגִין כֶּךָ כֹּלָא בְּעוּבְדָא
 תְּלִיָּא מְלֵתָא. וְעַל דָּא, כֶּהֱנָא בְּעוּבְדָא וְתַקוּנָא דְּאִיהוּ
 עֵבִיד לְתַתָּא, אַתְעָרוּ עֲלָאִין וְתַתָּאִין לְתַקְנָא לֹון,
 וּמְתַתְּקִי עַל יְדוּי.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי הָא תְּנִינָן, הַעֲרַבָּה דְּדַמְיָא לְשִׁפּוּן בִּהַאי
 יוֹמָא, וּמַאי הִיא. אָמַר רַבִּי חִיָּיא, אַף עַל גַּב
 דְּלְדַרְשָׁא הוּא דְּאִתִּי, הָכִי הוּא וְדַאי. דִּהָא בִּהַאי יוֹמָא
 בְּשִׁפּוּן תְּלִיָּא, בִּהַאי יוֹמָא פְּקִיד מְלָכָא לְמִיָּהב פְּתַקִּין
 לְסַנְטִירָא, וּמְסַתִּימִי דִּינִין, וְאַסְתִּים לִישְׁנָא בִישָׂא